

Regeringens forslag til finanslov 2024

- GL's sekretariats gennemgang af forslaget med fokus på det gymnasiale område

Hovedelementer i forslaget:

- 1) Regeringen har afsat 0,5 mia. kr. i 2024 til de kommende finanslovsforhandlinger.
- 2) Til udkantstilskud til gymnasier, VUC og EUD har regeringen afsat 38,5 mio. kr. samt udmøntet reserven til justering af tilskuds- og taxametersystemet på 35,5 mio. kr.
 - a. For VUC betyder det, at der er afsat 13,4 mio. kr. til pulje til økonomisk udfordrede afdelinger. I sidste års finanslov blev der samlet afsat 23,4 mio. kr.
 - b. For de små erhvervsskoler betyder det en videreførelse af sidste finanslovs midlertidige ramme på 30 mio. kr. svarende til 3 mio. kr. ekstra til 10 små erhvervsskoler.
 - c. For de almene gymnasier er der afsat 30,6 mio. kr. Det svarer til, at det ordinære udkantstilskud videreføres. Regeringen forslår ikke at videreføre det midlertidige tillæg på 0,5 mio. kr. ekstra til de små gymnasier.
- 3) Reserve afsat til FGU og VEU-området. Med finansloven for 2023 blev der afsat en reserve i 2023-niveau på 185 mio. kr. i 2024 og 165 mio. kr. de efterfølgende to år. Midlerne afsat i 2024 og frem er en ikke-udmøntet reserve, hvor den nærmere udmøntning vil ske på baggrund af et udspil fra regeringen.
- 4) Regeringen har endnu ikke taget stilling til, hvad der skal ske, når den midlertidige tilbageførelse af et års omprioriteringsbidrag ophører ved udgangen af 2024.
- 5) Der er igen en indkøbsbesparelse på de selvejende institutioner. Denne gang fase 17, der samlet svarer til en besparelse på 4 mio. kr. samlet.
- 6) Regeringen foreslår at erhvervsuddannelserne tilføres 0,3 mia. kr. i 2024, 0,7 mio. i 2025, 0,8 i 2026 og 0,9 mia. kr. i årene frem. Anvendelsen skal forhandles med de politiske partier. Regeringen ønsker dog at gøre den midlertidige kvalitetspulje på 0,2 mia. kr. permanent.

GL mener:

- 1) Det er bekymrende, at vores flertalsregering vælger at afsætte en så lille pulje til de kommende forhandlinger, når vi står i en situation med en solid og stærk økonomi.
- 2) Det klinger hult, når regeringen skriver, at den vil holde hånden under lokale uddannelsesinstitutioner, der kan sikre, at de unge uddanner sig i lokalområdet. Der kommer ikke flere penge ud til institutionerne end ved sidste års finanslov – tværtimod.
 - VUC har igennem længere tid stået i en situation, hvor det brede geografiske udbud har været udfordret, og flere afdelinger har måttet lukke. Der er behov for en stor varig økonomisk indsprøjtning til VUC på mindst 50 mio. kr. og ikke kun en midlertidig pulje på 13,4 mio. kr. GL vil følge forhandlingerne om den afsatte reserve på 185 mio. kr. tæt.

- Det er positivt, at det midlertidige udkantstilskud til de små erhvervsskoler videreføres. GL mener, at det bør undersøges, om der er nogle udbydere af htx, der også bør være omfattet.
 - Regeringen har valgt ikke at foreslå det midlertidige udkantstilskud til de små almene gymnasier videreført. Det betyder, at skolerne vil få 0,5 mio. kr. mindre end i 2023. Det sætter institutionerne under økonomisk pres, der kan betyde lukninger samt mindre udbud af fag og studieretninger.
- 4) De gymnasiale uddannelser fik ved sidste års finanslovsforhandling midlertidigt indtil udgangen af 2024 tilbageført 2 pct. af det samlede elevtilskud til undervisningstaxameteret. Det var en vigtig saltvandsindsprøjtning, men der er behov for at gøre den varig, ligesom der er behov for at reinvestere i den gymnasiale sektor til gavn for kvaliteten i undervisningen. GL foreslår blandt andet, at der afsættes forsøgsmidler til gymnasieuddannelserne med fokus på trivsel, vejledning mod professionsuddannelser og erhvervsuddannelser samt fornyelse af læreplanerne og eksamensformer
 - 5) Igen udsættes sektoren for en besparelse som følge af indkøb. Denne gang er det et lille beløb, men det virker stadig som skruen uden ende – og besparelserne kan som regel ikke hjemtages.
 - 6) GL anerkender behovet for en massiv økonomisk saltvandsindsprøjtning til erhvervsuddannelserne, der skal anvendes til at løfte kvaliteten i erhvervsuddannelserne.

De store linjer

Torsdag den 31. august 2023 offentliggjorde SMV-regeringen sit forslag til finanslov for 2024. Oplægget til forslaget har titlen: "Fremtidssikring af Danmark". Regeringen konkluderer, at Danmark har en stærk og solid økonomi. De foreslår på den baggrund investeringer i den grønne omstilling, velfærd, uddannelse, tryghed og et Danmark i balance. Det betyder blandt andet militær støtte til Ukraine sættes op fra 23,1 mia. til 34,4 mia. kr. over fire år, der afsættes 1 mia. kr. i 2024 til kommuner og regioner, der afsættes ressourcer til psykiatrien og sundhedsvæsenet, og at der afsættes 100 mio. kr. årlig til grøn omstilling af tung vejtransport.

Regeringen vil desuden understøtte ledige i at tage en erhvervsuddannelse indenfor et område med mangel på arbejdskraft. Derfor lægger regeringen op til at permanentgøre retten til at tage et uddannelsesløft med 110 pct. dagpenge. Det gælder for forsikrede ledige, der er fyldt 30 år, og som er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse. GL arbejder for, at muligheden for at efteruddanne sig på 110 procent dagpengesats skal omfatte alle voksne. Også dem, der kan få den nødvendige almene uddannelse og dannelse svarende til niveauet for en ungdomsuddannelse på VUC, så de kan deltage i samfundet, videreuddanne sig og indgå på arbejdsmarkedet.

I forhold til investeringerne i undervisning er det primært erhvervsuddannelserne, der prioriteres. Der afsættes samlet 0,3 mia. kr. i 2024, 0,7 mia. kr. i 2025 og 0,8 mia. kr. i 2026 stigende til 0,9 mia. kr. fra 2030 og frem. En del af investeringen bruges til at gøre kvalitetspuljen permanent. Der lægges op til politiske forhandlinger om, hvordan de resterende midler skal anvendes. Tilførslen af midler vil kunne medvirke til at lette det økonomiske pres på erhvervsskolerne. Vores gymnasiale uddannelser nævnes i afsnittet om et Danmark i balance. Regeringen har afsat ressourcer til udkantstilskud til almene gymnasier og små

erhvervsskoler samt VUC'er med lukningstruede afdelinger. Forslaget gennemgås mere detaljeret i næste afsnit.

Som følge af sidste års finanslovsaftale er der afsat en reserve til FGU og VEU på 185 mio. kr. i 2024 og 165 mio. kr. i 2025 og 2026 (i 2023-niveau). Det er forventningen, at regeringen kommer med et udspil til udmøntning. I 2023 blev 10 mio. kr. udmøntet til VUC's pulje til økonomiske nødlidende afdelinger.

Der er afsat en begrænset reserve til forhandlingerne på 0,5 mia. kr. i 2024. Det er samme niveau, som forhandlingsreserven 2023 – hvor den økonomiske situation var meget mere vanskelig. Og i 2023 havde man afsat 1 mia. kr. til forhandlingerne. Regeringen har stadig forslag til, hvad pengene skal gå til – nemlig yderligere løft af den grønne omstilling og velfærd.

Det gymnasiale område

Regeringens finanslovsforslag for 2024 indeholder enkelte forslag, der har betydning for de gymnasiale uddannelser:

1. Ressourcer til udkantsskoler – men ikke så mange som i år
2. Ufordelte midler til FGU og VEU – i år fik VUC 10 mio. kr.
3. Mindre i fællesudgiftstaxameter - 17. fase at statens indkøbsprogram
4. Øvrige konsekvenser

Ressourcer til udkantsskolerne

Regeringen har foreslået, at der afsættes 38,5 mio. kr. i 2024 til udkantstilskud til almene gymnasier, små erhvervsskoler og VUC'er med lukningstruede afdelinger. Samtidig udmøntes den allerede afsatte reserve til justering af tilskuds- og taxametersystemet på 35,5 mio. kr. Samlet udgør prioriteringen 74 mio. kr. Med pengene ønsker regeringen at holde hånden under lokale uddannelsesinstitutioner, som kan understøtte, at de unge kan uddanne sig i nærområdet. Samtidig vil regeringen bevare uddannelsesinstitutionerne fordi de udgør kernen i mange lokalsamfund.

Når man graver dybere ned i tallene, så er der følgende konsekvenser bag tallene for de tre forskellige institutionstyper:

1. Erhvervsskolerne

Der er afsat 30 mio. kr. i 2024 til ti små erhvervsskoler. Det betyder reelt, at midlerne fra 2023 er videreført. Institutionerne modtager hver 3 mio. kr. samt udkantstilskud for hvert udbud, de har. For hhx og htx svarer det til yderligere 0,229 mio. kr. pr udbud. Der er fem af de ti små skoler, der har gymnasialt udbud, og det er alle hhx. GL vil undersøge, om der også er mindre htx-skoler/afdelinger, der burde modtage tilskuddet. Regeringen siger, de investerer i små erhvervsskoler – vi siger, de viderefører tilskuddet. Et tilskud der kun er midlertidigt – og som derfor gør det vanskeligt for skolerne at anvende det til undervisningen.

2. De små almene gymnasier

Regeringen har afsat 30,6 mio. kr. til de små almene gymnasier i udkantsområderne. Beløbet er tilført for at dække de seneste års ekstra skoler, der er blevet berettiget til at modtage det ordinære udkantstilskud på

2,8 mio. kr. Der var dog samme antal modtagere af tilskuddet i 2023 som forventes i 2024. Regeringen har derimod ikke valgt at videreføre det ekstraordinære tilskud på 0,5 mio. kr. pr skole. Et tilskud modtagerne af udkantstilskud har fået de seneste 5 år. Det ville koste regeringen 15,5 mio. kr. at opretholde tilskuddet.

3. VUC

Regeringen vil afsætte 13,4 mio. kr. i 2024 til puljen for økonomisk udfordrede VUC-afdelinger. Puljen kan søges af udbydere, som har afdelinger med under 100 årselever, der er i økonomisk ubalance. Det er 10 mio. kr. færre end i 2023. Problemet med de ressourcer er, at de ikke er varige ressourcer, som de enkelte afdelinger kan planlægge mere langsigtet med. I år blev der søgt om væsentligt flere midler, 47 mio. kr., end der var til rådighed i puljen. Regeringen har altså foreløbigt prioriteret de økonomiske udfordrede VUC-afdelinger ved at tildele dem 10 mio. kr. færre, de kan søge om i 2024. Der kan dog rettes op på det ved at afsætte en del af de ufordelte midler til området.

Ufordelte midler til FGU og VEU

Med finansloven for 2023 blev der afsat en reserve til FGU og VEU-området på 185 mio. kr. (193 mio. kr. i 2024-niveau) i 2024 og 165 millioner kroner årligt i 2025 og frem. I 2023 blev der fordelt 10 mio. kr. til VUC, der blev udmøntet via puljen for økonomisk udfordrede VUC-afdelinger. Fordelingen af midlerne for 2024 og frem er endnu ikke prioriteret politisk. VUC har igennem længere tid stået i en situation, hvor det brede geografiske udbud har været udfordret, og flere afdelinger har måttet lukke. Der er behov for en stor og varig økonomisk indsprøjtning til VUC på minimum 50 mio. kr. GL vil følge forhandlingerne om den afsatte reserve tæt.

Mindre i fællesudgiftstaxameter - 17. fase af statens indkøbsprogram

For 17. år i træk bliver uddannelsesområdet ramt af nedskæringer på grund af statens indkøbsprogram. Programmet omfatter bl.a. computere og it-tilbehør, flyrejser samt lyskilder. Konsekvensen er en nedsættelse af fællesudgiftstaxameteret på de gymnasiale uddannelser på mellem 0,2 og 0,3 pct. Besparelsen er samlet 4 mio. kr. for alle de selvejende institutioner. Da aftalerne er indgået 1. januar 2023, bliver besparelsen hentet som en dispositionsbegrænsning allerede nu.

Øvrige konsekvenser

Effektivisering – nyt it-system til SU: Et nyt SU-system forventes at give besparelse på institutionerne. Besparelsen hjemtages ved at nedsætte fællestaxameteret på de almene voksenuddannelser med knap 0,1 pct. Det samme skete for de gymnasiale fuldtidsuddannelser med finansloven for 2023.

Finansiering - ændringer på erhvervsuddannelserne: På finanslovsforslaget for 2023 finansieres forlængelse, tilretninger og takstjustering af et par EUD-forløb. For de gymnasiale uddannelser betyder det, at undervisningstaxametrene nedsættes med 0,1 pct.

Trepartsaftale: Regeringen og arbejdsmarkedets parter mødes i 2023 for at drøfte en mulig ny VEU-trepartsaftale. Konsekvenser heraf vil blive indarbejdet på ændringsforslagene til finansloven for 2024. Det kan betyde noget overordnet for VUC-området

Investeringsrammer: Rammerne indebærer, at der på finansloven fastsættes et loft for alle de selvejende uddannelsesinstitutioners samlede investeringsbudget. På finanslovsforslaget for 2023 er loftet for institutionernes samlede investeringer sat til 1.425,5 mio. kr. I 2023 var rammen sat til ca. 1.463 mio. kr. i 2024-niveau og dermed en nedsættelse af rammen på knap 40 mio. kr. Der er blevet udvidet og forbedret de seneste mange år i den gymnasiale sektor – så spørgsmålet er, om loftet overhovedet har en betydning i 2024, hvor vi også ser frem mod fald i ungdomsårgangene.

Finanslovsforslagets konsekvenser for de konkrete takster

Hvis finansloven bliver besluttet som foreslået, vil det give nedenstående taxameter.

2024 (2024-niveau) FFL	Hhx	Htx	Stx	Hf	HFe **
Undervisningstaxameter	57.800	66.220	59.710	71.250	70.520
Færdiggørelsestaxameter	14.630	21.470	14.090	10.070	
Fælles udgiftstaxameter	5.650	7.970	6.970	8.940	10.930
Bygningstaxameter	6.080	11.420	9.280	10.700	11.440
Fuldt forløb pr. årselev *	74.407	92.767	80.657	95.925	92.890
Fuldt forløb	223.220	278.300	241.970	191.850	

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½ for toårigt hf og 1/3 for hhx, htx og stx

**) Takst for deltagerbetaling gruppe 1 – hertil kommer indtægt fra deltagerbetaling.

De gymnasiale takster pris- og lønreguleres fra 2023- til 2024-niveau med 4,4 pct. Bygningstaxametrene følger dog anlægsindekset, der er på 12,4 pct. I lønreguleringen findes en niveauekorrektion på -0,7 pct. for 2023 som følge af justering af forventningen til reguleringsordningen. På prisområdet findes en niveauekorrektion på 2,5 pct., som følge af årets store pristigninger. Der er følgende forskel på taksterne for indeværende år og finansloven 2024:

Forskel 2023/2024 (2024-nivea)	Hhx	Htx	Stx	Hf	HFe **
Undervisningstaxameter	-38	-43	-49	-55	-2
Færdiggørelsestaxameter	-7	-5	-4	-5	0
Fælles udgiftstaxameter	-19	-27	-14	-18	-53
Bygningstaxameter	-1	0	-4	0	9
Fuldt forløb pr. årselev*	-60	-71	-68	-75	-46
Fuldt forløb	-179	-214	-205	-224	

Kilde: Finansloven for 2023 og finanslovsforslaget for 2024

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½ for toårigt hf og 1/3 for hhx, htx og stx

**) Takst for deltagerbetaling gruppe 1 – hertil kommer indtægt fra deltagerbetaling.

Forventning om fald i gymnasiale årselever i 2024

I finanslovsforslaget opgøres antallet af årskursister på de gymnasiale uddannelser. Til og med 2022 er opgørelser over det faktiske antal årselever – hvorimod tallene fra 2023 og frem til 2027 er Undervisningsministeriets forventning.

Det forventes, at antallet af gymnasiale årselever falder med 3 pct. fra 2023 til 2024. I samme periode stiger antallet af unge mellem 15 og 18 år med 1 pct. Der er stor forskel på forventningen til de enkelte gymnasiale uddannelser. Der er en forventning om, at stx, IB mv. falder med 6 pct., de private med 9 pct. og htx med 14 pct. Modsat forventes en stigning til hhx og hf. Ministeriet har en forventning om, at antallet af årskursister vil stabilisere sig i 2024.

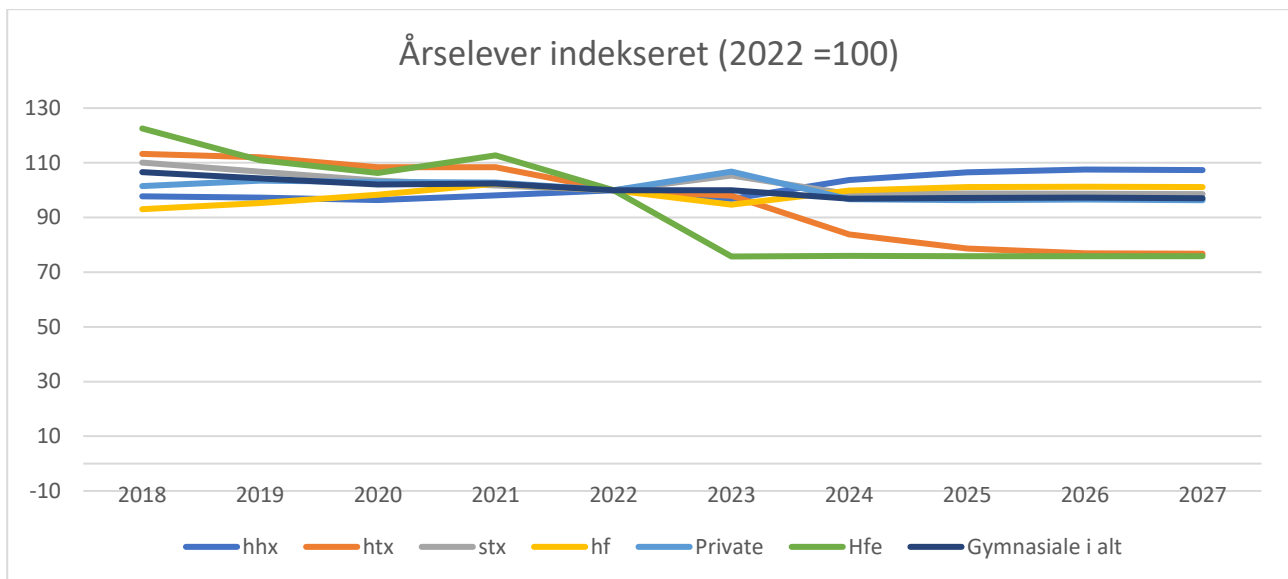
Forventede udvikling	Årselever		Forskel	
	2023	2024	Årselever	Pct
Stx/IB	81.099	75.872	-5.227	-6%
Hhx	27.940	29.932	1.992	7%
Htx	12.566	10.749	-1.817	-14%
Hf	15.609	16.463	854	5%
Private gymnasier	5.612	5.082	-530	-9%
Hf-enkeltfag	7.827	7.847	20	0%
I alt	150.653	145.945	-4.708	-3%
15.-18. årige	208.660	210.029	1.369	1%

Kilde: Finanslovsforslag 2024 og DST fremskrivning af befolkningstal. Stigningen kunne dække over forventning om flygtninge fra Ukraine. En stigning der umiddelbart ikke forventes at slå igennem til de gymnasiale uddannelser. Der ser umiddelbart ud til at være en fejl i tallene for de private.

Det faktiske antal af gymnasiale årselever er samlet faldet med 6 pct. i perioden 2016-2022. Ser vi bort fra enkeltfag er faldet på 5 pct. I samme periode er antallet af 15.-18. årige faldet med knap ½ pct.

Faldet i gymnasiale årselever i perioden skyldes primært udviklingen i kursister på hf-enkeltfag, der er faldet med 15 pct, og stx-elever der er faldet med 9 pct. I modsat retning trækker udviklingen i elevtallet på hf, de private gymnasier og htx, der er steget med 8,1%, 8,4% og 5,2%.

Ministeriet forventer, at det samlede antal årselever i gymnasiet falder fra 2022 til 2027 med 3 pct. Samtidig viser fremskrivningen, at unge mellem 15 og 18 år vil falde med 1,5 pct. i perioden. Det forventes, som nævnt, at hf-enkeltfag stagnerer, mens htx forventes at falde frem til 2025 for at stagnere de efterfølgende to år.

Udvikling for de gymnasiale uddannelser

Der var som bekendt voldsomme nedskæringer i den gymnasiale sektor fra 2016 til 2019, både som følge af omprioriteringsbidraget, EUD-budgetaftalen og andre besparelser. I 2021 fik de gymnasiale fuldtidsuddannelser midlertidigt tilbageført ressourcer svarende til et års omprioriteringsbidrag (2 pct. af tilskuddet) og hf-enkeltfag fulgte året efter. Tilførslen af de ekstra ressourcer er foreløbigt kun besluttet til og med 2024.

I tabellen nedenfor er anvendt finanslovsforslagets tal for årselever og ramme for tilskuddet. På baggrund af de tal kan ændringen i enhedsudgifter ses. Der er stor forskel på, hvordan de tal ser ud for de enkelte gymnasiale uddannelser. Tallene kan være påvirket af, om elevtallene er i op eller nedgang – i nedgang er enhedsomkostningerne højere for fuldtidsuddannelserne på grund af færdiggørelsestaxameteret, der udbetales, når eleverne er færdige.

Der er taget udgangspunkt i udviklingen i 2025, hvor rammerne foreløbigt er nedskåret med godt 2 pct. Tallene viser, at det fortsat vil være VUC, der er hårdest ramt. De har oplevet et massivt fald i antal kursister samtidig med, at enhedsomkostningerne falder med 21 pct. En del af faldet skyldes dog øget deltagerbetaling. Et estimeret fald i aktiviteten på over 2 ud af 5 elever siden 2015 gør det alt andet lige utroligt vanskeligt at drive institutionen ift. fagudbud og antal kursister på holdene; og når der samtidig har været store besparelser, bliver det yderst vanskeligt. Det betyder, at vi hører om lukningstruede afdelinger. Vi ved, at længere til skole betyder, at færre vil deltage – og det vil gå ud over landets mest sårbare unge og voksne, der ikke vil få almene voksenuddannelser. Både stx og hf vil være faldet med 14 pct. i 2025, hvis de midlertidige ressourcer ikke videreføres.

Forskel fra 2015-2025 (2024-niveau)	Forskel i elevtal		Forskel i ramme		Forskel i enhedsomkostninger	
	Antal	Pct.	mio. kr.	Pct.	kr.	Pct.
Stx	-10.162	-12%	-1.922	-24%	-12.808	-14%
Hf	1.071	7%	-141	-9%	-15.252	-14%
Htx	-3186	-24%	-356	-27%	-3.706	-4%
Hhx	3804	14%	133	6%	-5.230	-7%
hf-e	-6.173	-44%	-809	-56%	-21.703	-21%

Forskydninger i færdige elever og i udbetalingen af fællestaxameter er med i opgørelsen af rammen

Opgørelsen viser, at hhx og htx er faldet mindst. For hhx skyldes det tilførslen af ressourcer til undervisningstaxameteret senest i 2017 i forbindelse med budgetaftalen bag EUD-forliget. Det er lidt mere uklart, hvad der sker med htx. De oplever mindre nedgang i enhedsomkostningerne end forventet. En del af forklaringen kan skyldes nedgang i årselever, der giver forholdsmæssigt mange færdige elever, men det er tvivlsomt, at det er hele forklaringen. Generelt er ændringer i rammen ikke kun det samme som nedskæringer, da en del af udsvingene kan forklares ved forskellige tiltag, men gennem årene har der været flere generelle nedskæringer og besparelser.

Finanslovsforslagets konsekvenser for de enkelte gymnasiale uddannelser

Finanslovsforslagets konsekvenser for stx, hf mv.

De almene gymnasiale fuldtidsuddannelser rammes af statens indkøbsprogram 17 ved en nedsættelse af fællestaxameteret med 0,2 pct. Herudover nedsættes undervisningstaxameteret med knap 0,1 pct. som en konsekvens af finansloven for 2023 – hvor takstnedsættelsen finansierede ændringer på EUD.

På finanslovsforslaget for 2023 finansieres forlængelse, tilretninger og takstjustering af et par EUD-forløb af de gymnasiale fuldtidsuddannelser. Som følge heraf nedsættes de almengymnasiale uddannelsers undervisningstaxametre igen med 0,1 pct.

Herudover har regeringen valgt ikke at fortsætte den midlertidige ekstrabevilling til de små almene gymnasier, der modtager udkantstaxameter. Bevillingen var på ½ mio. kr. pr. skole. Eller samlet 15,5 mio. kr. til 31 udkantsgymnasier.

Samlet set svarer forslagene i finansloven til, at der skal spares 21,7 mio. kr. på de almengymnasiale fuldtidsuddannelser i 2024. Herudover er der et midlertidigt særtilskud til almengymnasiale uddannelser fra finansloven 2020 på 22,5 mio. kr. i 2023, der ikke videreføres.

Besparelser på finanslovsforslaget 2024	Stx			Hf		
	Pct	Kr. pr elev/ færdig elev	Mio. kr. i alt	Pct	Kr. pr elev/ færdig elev	Mio. kr. i alt
Statens indkøbsprogram (fællesudgiftstaxameter)	-0,2	-14	-1	-0,2	-18	-0,3
Finansiering af EUD (undervisningstaxameteret)	-0,1	-50	-4	-0,1	-60	-1
Ekstra udkantstilskud fortsætter ikke (grundtilskud)			15,5			

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024 samt egne beregninger

Alle taksterne pris- og lønreguleres fra 2023- til 2024-niveau med 4,4 pct. Bygningstaxametrene følger dog anlægsindekset der er på 12,4 pct.

I lønreguleringen findes en niveauekorrektion på -0,7 pct. for 2023 som følge af justering af forventningen til reguleringsordningen. På prisområdet findes en niveauekorrektion på 2,5 pct. som følge af årets store prisstigninger. Herudover kommer en afrunding af taksterne. De foreslåede takster for 2024 for de almene gymnasiale uddannelser ses af nedenstående tabel.

Faktiske takster f12024	Stx/IB/pre- IB	4.årig stx	2årig stx	2årig hf	3årig hf
Undervisningstaxameter	59.710	45.950	93.270	71.250	50.470
Færdiggørelsestaxameter	14.090	14.090	21.970	10.070	10.070
Fælles udgiftstaxameter	6.970	8.100	11.310	8.940	8.940
Bygningstaxameter	9.280	9.280	13.710	10.700	10.700
Fuldt forløb pr. årselev*	80.657	66.853	129.275	95.925	73.467
Fuldt uddannelsesforløb	241.970	267.410	258.550	191.850	220.400

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½ for toårigt hf/stx og 1/3 for stx/3 hf og med ¼ for 4årigt hf.

Herudover er der en række andre tilskud, der er relevante for de almen gymnasiale uddannelser. Der er ingen besparelser i disse taxametre. Ministeriet regner med, at der vil være 413 årskandidater i pædagogikum i 2024 – imod 361 årskandidater i 2023 – altså 52 flere årskandidater. I regnskabsåret 2022 var der samlet 388 årskandidater i pædagogikum.

Finanslovsforslaget for 2024 – andre takster	Tilskud
Pædagogikumtaxameter pr. årskandidat	320.410 kr.
Fagtaxameter for fysik, kemi, biologi, biotek, geovidenskab, musik på A-niveau (pr. bestået kandidat)	11.670 kr.
Oprettelse af studieretning græsk/latin og musikalsk grundkursus	467.880 kr.
Laboratoriekurser for enkeltfagselever	4.720 kr.
Socialt taxameter for frafaldstruede elever	1: 5.080 kr.
takst 1: 38-50%,	2: 5.640 kr.
takst 2: 51-60%,	3: 6.090 kr.
takst 3 mere end 60% frafaldstruede elever	

Kilde: Finanslovsforslaget 2024

Forventede udvikling	Årselever		Forskel	
	2023	2024	Årselever	Pct
Stx/IB	81099	75872	-5.227	-6%
Hf	15609	16463	854	5%

Kilde: Finanslovsforslaget 2024

Der er en forventning om, at der kommer væsentligt færre elever på stx, IB mv. i 2024 end i 2023. Faldet er estimeret til 5.227 årselever eller 6 pct. i forhold til 2023. Det kan være den politiske målsætning om at få færre på stx, der slår igennem. Der var dog også en "uforklarlig" stigning i estimeringen fra 2022 til 2023, der formentligt ikke bliver realiseret. Hf estimeres modsat til at ville stige med 854 årselever svarende til 5 pct.

Finanslovsforslagets konsekvenser for erhvervsgymnasierne

De erhvervsgymnasiale uddannelser rammes af statens indkøbsprogram 17 ved en nedsættelse af fællestaxameteret med 0,3 pct. Herudover nedsættes undervisningstaxameteret med knap 0,1 pct. som en konsekvens af finansloven for 2023 – hvor takstnedsættelsen finansierer ændringer på EUD.

Herudover har regeringen valgt at fortsætte den midlertidige ekstrabevilling til 10 små erhvervsskoler. Bevillingen svarer til 3 mio. kr. pr institution eller en samlet ramme på 30 mio. kr.

Samlet set er der foreslået besparelser for knap 3 mio. kr. på erhvervsgymnasierne. Herudover er der et midlertidigt særtilskud til erhvervsgymnasierne fra finansloven 2020 på 2,1 mio. kr. i 2023, der ikke videreføres.

Besparelser på finanslovsforslaget 2024	Hhx			Htx		
	Pct	Kr. pr elev	Mio. kr. i alt	Pct	Kr. pr elev	Mio. kr. i alt
Statens indkøbsprogram (fællesudgiftstaxameter)	-0,3	-20	-0,6	-0,3	-30	-0,4
Finansiering af EUD (undervisningstaxameteret)	-0,1	-40	-1,2	-0,1	-50	-0,5

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024 samt egne beregninger

Alle taksterne pris- og lønreguleres fra 2023- til 2024-niveau med 4,4 pct. Bygningstaxametrene følger dog anlægsindekset, der er på 12,4 pct.

I lønreguleringen findes en niveauekorrektion på -0,7 pct. for 2023 som følge af justering af forventningen til reguleringsordningen. På prisområdet findes en niveauekorrektion på 2,5 pct. som følge af årets store prisstigninger. Herudover kommer en afrunding af taksterne.

De foreslåede takster for erhvervsgymnasierne og EUX for 2024 ses af nedenstående tabel.

Faktiske takster f2024	Hhx	Htx	EUX-Mer	EUX-Tek
Undervisningstaxameter	57.800	66.220	57.050	62.160
Færdiggørelsestaxameter	14.630	21.470	15.300	19.290
Fælles udgiftstaxameter	5.650	7.970	6.270	8.820
Bygningstaxameter	6.080	11.420	6.410	9.340
Fuldt forløb pr. årselev*	74.407	92.767		
Fuldt uddannelsesforløb	223.220	278.300		

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med 1/3

Der er en forventning om, at der igen kommer et fald i antal årselever på htx. Faldet er estimeret til 1817 elever eller 14 pct. Det samme gælder for EUX – hvor der er en forventning om at den merkantile falder med 18 pct. og den tekniske falder med 14 pct. Modsat forventes antallet af årselever til hhx at stige med 1.992 svarende til 7 pct.

Forventede udvikling	Årselever		Forskel	
	2023	2024	Årselever	Pct
Hhx	27940	29932	1992	7%
Htx	12566	10749	-1817	-14%
EUX merkantil	2622	2142	-480	-18%
EUX teknisk	1172	1004	-168	-14%

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

Udover uddannelsestaksterne er der en række andre taxametre med betydning for erhvervsgymnasierne. Det drejer sig om det sociale taxameter, udkantstaxameteret og pædagogikumtaxameteret.

Finanslovsforslag 2024 – andre takster	Tilskud
Pædagogikumtaxameter pr årskandidat	320.410 kr.
Udkantstaxameter hhx/htx – pr udbud (41 udbud)	229.200 kr.
Socialt taxameter for frafaldstruede elever	1: 5.080 kr.
Takst 1: 38-50%, takst 2:51-60%, takst 3 mere end 60%	2: 5.640 kr.
frafaldstruede elever	3: 6.090 kr.

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

Finanslovsforslagets konsekvenser for hf-enkeltfag

VUC-sektoren har de seneste år været ramt af store nedskæringer og store fald i aktiviteten. Alene fra 2021 til 2023 i finanslovsforslaget regner man med en aktivitetsnedgang på godt 33 pct. for hf-enkeltfag og 28 pct. samlet på aktiviteten. Det svarer til en nedgang i rammen på over 375 mio. kr. på to år (2024-niveau).

Der er afsat 13,4 mio. kr. i 2024 til puljen for økonomisk udfordrede VUC-afdelinger. Puljen kan søges af udbydere, som har afdelinger med under 100 årselever, der er i økonomisk ubalance. Det er 10 mio. kr. mindre end i 2023. Problemet med de ressourcer, er at de ikke er varige ressourcer de enkelte afdelinger kan planlægge mere langsigtet med. I år blev der søgt om væsentligt flere midler 47 mio. kr. end der var til rådighed i puljen. Regeringen har altså foreløbigt prioriteret de økonomiske udfordrede VUC-afdelinger ved at tildele dem 10 mio. kr. færre, de kan søge om i 2024.

Med finansloven for 2023 blev der dog også afsat en reserve til FGU og VEU på 185 millioner kroner i 2024 (193 mio. kr. i 2024-niveau) og 165 millioner kroner årligt i 2025 og frem. I 2023 blev der fordelt 10 mio. kr. til VUC, der blev udmøntet via puljen for økonomisk udfordrede VUC-afdelinger. Fordelingen af midlerne for 2024 og frem er endnu ikke prioriteret politisk.

De varslede trepartsforhandlinger kan også give et økonomisk løft til sektoren generelt, dog er hf-enkeltfag ikke med i forhandlingerne. Herudover udbyder VUC også 2årigt hf.

Det er kun fase 17 af statens indkøbsprogram og effektiviseringer på grund af nyt it-system til SU, der rammer hf-enkeltfag i regeringens finanslovsforslag for 2024. Fællesudgiftstaxameteret nedsættes med 0,4 pct. svarende til godt 45 kr. pr kursist eller 0,4 mio. kr. samlet.

Alle taksterne pris- og lønreguleres fra 2023- til 2024-niveau med 4,4 pct. Bygningstaxametrene følger dog anlægsindekset, der er på 12,4 pct.

I lønreguleringen findes en niveauekorrektion på -0,7 pct. for 2023 som følge af justering af forventningen til reguleringsordningen. På prisområdet findes en niveauekorrektion på 2,5 pct. som følge af årets store prisstigninger. Herudover kommer en afrunding af taksterne.

Faktiske takster f2024	Hf-enkeltfag (deltagerbetaling 1)		Hf-enkeltfag (deltagerbetaling 2)	
	Alm. Takst	Fjernundervisning	Alm. Takst	Fjernundervisning
Undervisningstaxameter	70.520	52.890	68.030	51.023
Fælles udgiftstaxameter	10.930	10.930	10.930	10.930
Bygningstaxameter	11.440	0	11.440	0
Fuldt forløb pr. årskursist*	92.890	63.820	90.400	61.953

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024 *Beløbene er uden kursisternes deltagerbetaling

Herudover findes der også en række særtillæg, der gælder for hf-enkeltfag samt andre takster, der har betydning for området. Disse er ikke blevet forslået ændret.

Finanslovsforslag 2024	Tilskud
Pædagogikumtaxameter pr årskandidat	320.410 kr.
Administrationstillægstakst pr. deltager	270 kr.
Tillægstakst for særlige hf-fag pr. færdig elev	6.170 kr.
Realkompetencevurdering almengymnasial uddannelse	104.690 kr.
Pr. årselev	

Kilde: Finanslovsforslaget 2024

Finanslovsforslagets konsekvenser for private udbydere af gymnasial uddannelse

Udviklingen i taksterne for de private udbydere af gymnasial uddannelse følger udviklingen i de offentlige selvejende gymnasiale takster. Undervisningstaksten er igen i år fastsat som 85,1 pct. af de offentliges, mens fællesudgiftstaksten er 86,6 pct. af de tilsvarende offentlige takster. Herudover er der krav om egendækning (deltagerbetaling) på mindst 9.200 kr. pr. årselev på heltidsuddannelserne. Egenbetalingen er ikke med i taksterne.

De private gymnasier rammes som de offentlige institutioner af finanslovsforslaget 2024 af indkøbsprogram 17 med nedsættelse af fællesudgiftstaxameteret med 0,2 pct. Den beregnede indkøbsbesparelse rammer også med tilbagevirkende kraft for indeværende år.

På finanslovsforslaget for 2023 finansieres forlængelse, tilretninger og takstjustering af et par EUD-forløb af de gymnasiale fuldtidsuddannelser. Som følge heraf nedsættes de privates gymnasiale undervisningstaxametre igen med 0,1 pct.

Samlet set skal de private gymnasier spare 360.000 kr. i 2023, hvis finanslovsforslaget bliver vedtaget som fremlagt.

Besparelser på finanslovsforslaget 2024	Stx			2-årigt hf		
	Pct	Kr. pr elev	Mio. kr. i alt	Pct	Kr. pr elev	Mio. kr. i alt
Statens indkøbsprogram (fællesudgiftstaxameter)	-0,2	-14	-0,07	-0,2	-18	-0,01
Finansiering af EUD (undervisningstaxameteret)	-0,1	-55	-0,26	-0,1	-65	-0,02

Kilde: Finanslovsforslaget for 2023 og egne beregninger

Alle taksterne pris- og lønreguleres fra 2023- til 2024-niveau med 4,4 pct. Bygningstaxametrene følger dog anlægsindekset, der er på 12,4 pct.

I lønreguleringen findes en niveauekorrektion på -0,7 pct. for 2023 som følge af justering af forventningen til reguleringsordningen. På prisområdet findes en niveauekorrektion på 2,5 pct. som følge af årets store prisstigninger. Herudover kommer en afrunding af taksterne.

Faktiske takster f2024	Stx, IB og pre-IB	2-årig Hf	3-årig Hf	2-årig Hf, Steiner	2-årig stx	4-årig stx	Enkeltfag
Undervisningstaxameter	53.350	63.670	45.100	58.860	83.340	41.060	72.760
Færdiggørelsestaxameter	12.810	9.160	9.160	9.160	19.980	12.810	
Fælles udgiftstaxameter	6.640	8.510	8.510	8.510	10.770	7.720	10.770
Bygningstaxameter	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450
pr årselev	73.710	86.210	66.113	81.400	113.550	61.433	92.980
Pr forløb	221.130	172.420	198.340	162.800	227.100	245.730	

Kilde: Finanslovsforslaget for 2023. Alle takster er inkl. Moms og uden deltagerbetaling

Som for de offentlige gymnasier gives der også fagtillæg og tillæg til studieretningen græsk/latin, men med nedsat takst. Modsat bliver der ikke udbetalt socialt taxameter, udkantstaxameter og pædagogikumtaxameter, men der udbetales noget tilsvarende fra vikarkassen.

Finanslovsforslag 2024 – andre takster	Tilskud
Fagtaxameter for fysik, kemi, biologi, biotek, geovidenskab, musik på A-niveau (pr. bestået kandidat)	10.790 kr.
Oprettelse af studieretning græsk/latin	467.880 kr.

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

Forventede udvikling	Årselever		Forskel	
	2023	2024	Årselever	Pct
Private gymnasier	5612	5082	-530	-9%

Kilde: Finanslovsforslaget for 2024

Der er en forventning om, at der kommer færre elever på private gymnasier i 2024 end i år. I 2024 er der budgetlagt med 5.082 årselever, imens tallet er sat til 5.612 årselever i 2023. Det svarer til et fald på 530 årselever svarende til 9 pct. Umiddelbart kunne det tyde på at der er budgetlagt ud fra en forventning om, at der fortsat var max på optag i de store byer på grund af elevfordelingen.